

SMRTONOSNI PLINI SO SE POJAVILI NAD BELGIJO

NAD PETDESET LJUDI UMRLO IN DOSTI ŽIVINE POGINILO NA ZELO ZAGONETEN NAČIN

Po raznih krajih so našli žrtve zadušene v hišah. — Nekateri domnevajo, da so eksplodirale stare plinske bombe, dočim pravi zdravstvena komisija, da je vzrok smrti gosta megla, ki leži že par tednov nad deželo. — Vse stoji pred veliko zagonetko.

BRUSELJ, Belgija, 5. decembra. — V okolici mest Engis in Nemur, v dolini reke Maas v južni Belgiji, se je pojavilo zadnje dni več smrtnih slučajev, kojih vzroka strokovnjaki ne morejo razjasniti.

Poginilo je tudi dosti živine.

Sprva so domnevali, da so postali ljudje žrtve ogljikovega plina, ki je uhaljal iz peči, toda ta domneva ni držala, ko so dospelo poročila, da tudi živina poginja na zagoneten način.

Dosedaj je umrlo vsega skupaj nad petdeset oseb. Kraj, kjer so se pripetili zagonetni smrtni slučaj, ne leže daleč narazen.

Ker so se v dolini Maas vršili tekom svetovne vojne velike bitke, so prišli nekateri na misel, da so morda eksplodirale v zemlji zapuščene plinske bombe ter da so se smrtonosni plini razširili nad okolico.

Ako bi bilo jasno vreme, bi se plini brez škode porazgubili v zraku, ker pa leži že kakih štirinajst dni nad okolico gosta megla, se to ni moglo zgoditi.

Vlada je poslala takoj na lice mesta posebno zdravstveno komisijo ter ji naročila zadevo natančno preiskati.

Zdravniki so ugotovili, da v tem slučaju ne gre za strupene pline, ampak da povzroča smrt neprodna megla.

Znana stvar je namreč, da ima megla jako škodljiv vpliv na ljudi, ki imajo slabo srce, načeta pljuča ali kako vratno bolezen.

Ta odgovor pa vlade najbrž ne bo zadovoljil.

LONDON, Anglija, 5. decembra. — Angleški znanstvenik B. S. Haldane pravi, da je skrivnostna epidemija, ki je zahtevala zadnje dni v Belgiji nad petdeset žrtev podobna takozvani "črni smrti".

Po mojem mnenju ni povzročil smrti vojni plin, — je rekel Haldane, — ker so se dogajali smrtni slučaj po raznih vaseh in posameznice. Pred kratkim je bila v teh krajih velika povodenj in to ima mogoče kaj opravka s to zadevo.

"Črna smrt" je bila skrivnostna bolezen, ki se je pojavila v srednjem veku ter je uničila skoro eno tretino evropskega prebivalstva.

DRAGE VOLITVE V PENNA.

Obe stranki sta izdali za volilno kampanjo osem sto tisoč dolarjev. — Radodarnost mokračev.

Tekom preiskave glede stroškov volilne kampanje v New Jersey, katero preiskuje sedaj senatni komitej, je prišlo na dan, da je izdala zveza proti prohibiciji za kampanjo v Pennsylvaniji približno 100 tisoč dolarjev.

Henry Curran, ravnatelj te zveze, je vprašal senator Ben. Nye, predsednik komiteja, glede izdatkov mokračke organizacije v Ohio in Wyomingu.

Kampanja je stala tam \$45,000, — je odgovoril Curran.

In kako je s Pennsylvanijo? — je vprašal senator.

Skoro sem pozabil, — je odgovoril Curran.

Pennsylvania je velika država. Tekom preteklega maja smo hoteli priznati tam odločno kampanjo za preklis 18. amendementa. Novembra meseca pa smo izpremenili svoje nazore. Tam smo prodali s svojimi kandidati, a v gotovih krogih so postali omahljivi.

Curran bo pozneje tudi zaslisan, koliko je izdala njegova organizacija v Delaware, Illinois in Montani.

Preiskava glede stroškov Morrow kampanje je prinesla na dan le malo senzacionalnega. Skupne stroške računa \$31,149. Od tega odpa- de \$20,000 za kampanjo v listih.

Med onimi, ki so prispevali k Morrowemu skladu, so bili tudi veliki bankirji, kot Morgan in drugi.

SESTILETNI "MOŽAK" ŽALUJE ZA PSOM

TOLEDO, Ohio, 5. decembra. — Kot že poročano, živi v tukajšnjem mestu šest let star deček Clarence, ki je za svojo starost nanavado razvit. Dasi je dopolnil komaj šesto leto, je tako močan, da lahko dvigne odraslega moškega, kadi cigare ter se mora vsak tretji dan briti. V ljudsko šolo ga nečejo sprejeti, češ, da bi njegova navzočnost slabo vplivala na druge učence. Včeraj mu je pa erknil pes "Shell", in šestletni "mož" je tako pretresljivo jokal za njim, da se je vsem smililo.

DEMONSTRACIJE SESTRADANIH NEZAPOSLENIH

Demonstranti v Plauen, Cehmnitz, Lipskem in Hamburgu so bili razglašeni. — Lačni delavci nameravajo oplentiti trgovine.

BERLIN, Nemčija, 5. decembra. Komunistični nemiri so izbruhnili v različnih mestih Nemčije ter so povzročili smrt več ljudi. Danes so se pojavili nemiri tudi v Berlinu o priliki demonstracij nezaposlenih. Majhna armada nezaposlenih je korakala na trg cirkusa Buscha. Udeleženci demonstracije, katero so vprizorili komunisti, so kričali: — Mi stradamo ter hočemo dela in kruha!

Ko je posegla vmes policija, je bila pozdravljena od toše kamenja. Oddala je par strelav v zrak ter se nato poslužila v izdatni meri krepelcev.

Demonstranti so odkorakali nato, gnani od zasledujoče policije, v delavski okraj severozapada glavnega mesta.

Policija je imela dosti opravka, predno je premagala ljudske množice. Demonstracija se je razvila v pravcati upor. Deset najbolj pogumnih voditeljev je policija aretirala, predno je bilo mogoče zatreti upor.

Ko so moški in ženske bežale pred zasledujočimi policisti, so trgovci zaprli svoje prodajalne.

Par stojnic na Bruennestrasse pa je bilo vendar oplenjenih, nadalje ena prodajalna delikates. To je bilo vse, čeprav se je cancellar zelo bal stavk ter izgovorov.

Policija ima v oblasti ves Berlin, kajti vsi člani policije so bili alarmirani za zatrtje nemirov.

Položaj je ostal miren, a nevarno znamenje je dejstvo, da so delavci tako lačni, da hočejo navalliti na pokarne in druge prodajalne, kjer prodajajo jestvine.

Še bolj sumljivo pa je, da so izbruhnili podobni nemiri tudi v drugih nemških mestih kot v Hamburgu, Lipskem, Cehmnitz ter Plauen.

ROMUNSKI MINISTER RE-SIGNIRAL

BUKAREŠTA, Romunska, 5. dec. Justični minister Grigore Junian je danes resigniral. Odstopil je zastran stališča, ki ga je zavzela romunska vlada proti proračunu.

BOLJŠEVIKI IN RAZOROŽENJE

Ruska delegacija b o podpisala dogovor. — Zahteva ureditev zadeve glede izvežbanih rezerv.

ŽENEVA, Švica, 5. decembra. — Kot Nemci so tudi Rusi skrajno ogorčeni, da ni v konvencijskem načrtu, ki je bil ravnomar završen, ničesar o omejitvi izvežbanih rezerv na kopnem.

To je izjavil danes Anatol Lunarski, nadomestiljoči ruski glavni delegat, holandskemu predsedniku komisije. Predložil je poslanico, katero opušuje nazore Rusije. V sled tega tudi ne bo Rusija podpisala dogovora, ker ne zaupa drugim silam, da bi jo pastile v miru.

Konvencijski načrt je za Rusijo nesprejemljiv.

Rusija pa se bo kljub temu udeležila razoroževalne konference, da bo lahko nadaljevala svoj boj za popolno razoroženje.

FRANCIJA BREZ VLADE

PARIZ, Francija, 5. decembra. — Francija je zopet brez vlade. To se je zgodilo že devetkratkrat izra časa, ko je bil strmoglavljen Clemenceaujev vojni kabinet. Predsednik Gaston Doumergue si prizadeva ustvariti koalicijski kabinet, kar bo pa le težko šlo, ker vlada med strankami preveliko nasprotstvo.

Vse pa kaže, da bo Tardieu zopet prevzel ministrsko predsedništvo. Zanj je predsednik senat ter drugi vplivni moške, kot naprimer bivši ministrski predsednik Poincare.

Poincare je izjavil: — Glasoval sem zanj, in zanj so glasovali vsi moji prijatelji. Jaz pa pod nobenim pogojem ne sprejemam ministrstva.

ZNAČILNA OBRAVNAVA SE BLŽA KONCU

MINEOLA, 5. decembra. — Tukaj se vrši proces proti 62-letnemu Ernestu Wentju, ki je dne 6. oktobra ustrelil svojo ženo. Kot pri prvem zaslišanju, obtoženec tudi sedaj zatrjuje, da jo je ustrelil v spanju. Pravi, da se mu je sanjalo, da jo je videl v neki trgovini, kako je ljubimkalo z drugim moškim. To ga je navdalo s strašno jezo. Drugega se pa ne spominja.

Priče pa pravijo, da jo je zapodil na ulico ter jo na ulici ustrelil.

ANGLEŠKI PREMOGARJI ŠE ČAKAJO

Predlog za generalno stavko je bil odklonjen z majhno večino glasov. Izid sedanjih pogajanj bo merodajen za nadaljne korake premogarjev.

LONDON, Anglija, 5. decembra. Preteča splošna stavka angleških premogarjev je bila vsaj začasno preprečena.

Delegati tu zbirajoče premogarske konference so zavrnili predlog za generalno stavko.

Ta odločitev pa se ni tikala stavekarskega vprašanja v premogarskih okrajih, ker se je zato odločilo že drugo postopanje.

Posebno pozornost bodo sedaj posvečali posameznim okrajem, predvsem škotskemu okraju, kjer stavka skoro 90,000 premogarjev.

Istotako bodo posvečali posebno pozornost poljem južnega Walesa.

Potek pogajanj z lastniki premogovnikov zasledujejo člani vlade z največjo pozornostjo.

Izgledi so dosedaj še negotovi, a v glavnem je opaziti veliko uteho, ker je odklonjena nevarnost splošne stavke premogarjev.

UPOR V KAZNILNICI

CAPETOWN, Južna Afrika, 5. dec. V Dar-es-Salaam jetnišnici se je včeraj uprlo 120 kazencev. Dva kaznenca sta bila nevarno poškodovana. Jetniki so se udali še le potem, ko so namerili stražniki manje strojne puške. Pravijo, da so v zavodu neznosne razmere in se posebno pritožujejo nad hrano.

MOČAN POTRES V BURMI

Najmanj 36 smrtnih žrtev in dosti ranjenih. — Natančen obseg nesreče ni še ugotovljen.

RANGUN, Birma, 5. decembra. — Sem došla pomanjkljiva poročila javljajo, da je bilo izgubljenih najmanj 36 človeških življenj v potresu, ki je obiskal danes zjutraj skoro vso Birmo.

Dosti večje pa je število ranjenih. Večina hiš v potresnem ozemlju, je iz lesa ter so tudi sicer rahlo zgrajene. Najhuje prizadet je bil okraj Naunlebin in Tungoo, s Pyu kot središčem.

V Pegu v gorenji Birmi so se pojavili trije potresni sunki, s 45 sekundami odmora.

Materijalna škoda pa ni bila velika kajti stara poslopja je raztrhila potres, ki se je pojavil meseca maja preteklega leta. Nove stavbe pa so bile zgrajene v varnost proti potresu.

Dosti železniških mostov v deželi je poškodovanih in železniški promet med Rangunom ter Mandalay je prekinjen.

Tudi brzojavna zveza je pomanjkljiva.

Posebni vlak z zdravniki in bolniškimi strežnicami se je odpeljal.

SEDEMNAJST MORNARJEV POGREŠAJO

REYKJAVIK, Islandija, 5. dec. — V nedeljo je odplul od tukaj majhen angleški ribiški parnik "April". Zadnje radijsko poročilo, ki ga je poslal, se je glasilo, da je začel v velik vihar. Izza onega časa ni o parniku nobenega sledu. Najbrž se je potopil, in posadka 17 mož je izgubljena.

Neglede kje živite, v Kanadi ali Združenih Državah

je pripravno in koristno za Vas, ako se poslužujete naše banke za obrestonosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino.

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovljenecem točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na pri nas izdanih potrdilih. Naslovljenec prejme torej denar doma, brez zamude časa, brez nadaljnjih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovljenec in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljem v dokaz pravilnega izplačila.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nesreče pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodnji v stari domovini.

Nastopni seznam Vam pokaže, koliko dolarjev nam je začasno potreba poslati za označeni znesek dinarjev ali lir.

"	2500	\$ 46.25	"	300	\$16.80
"	5000	\$ 91.50	"	500	\$27.40
"	10,000	\$181.80	"	1000	\$54.25

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$6.—.

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali v dolarjih, dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam pisnim putem sporazumeje glede načina nakazila.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino 75 centov

SAKSER STATE BANK
33 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.
Telephone Barclay 0380 — 0381

ZELEZNIČARJI ZA ŠESTURNI DELOVNİK

CLEVELAND, Ohio, 5. decembra. V ponedeljek se bo začela v Washingtonu konferenca, katere se bodo udeležili zastopniki vseh železničarskih unij. Glavna njihova zahteva bo uveljaviti šesturni delovnik. Glede pet dni trajajočega delovnega tedna si še niso na jasnem.

MACDONALD JE ZOPET ZMAGAL

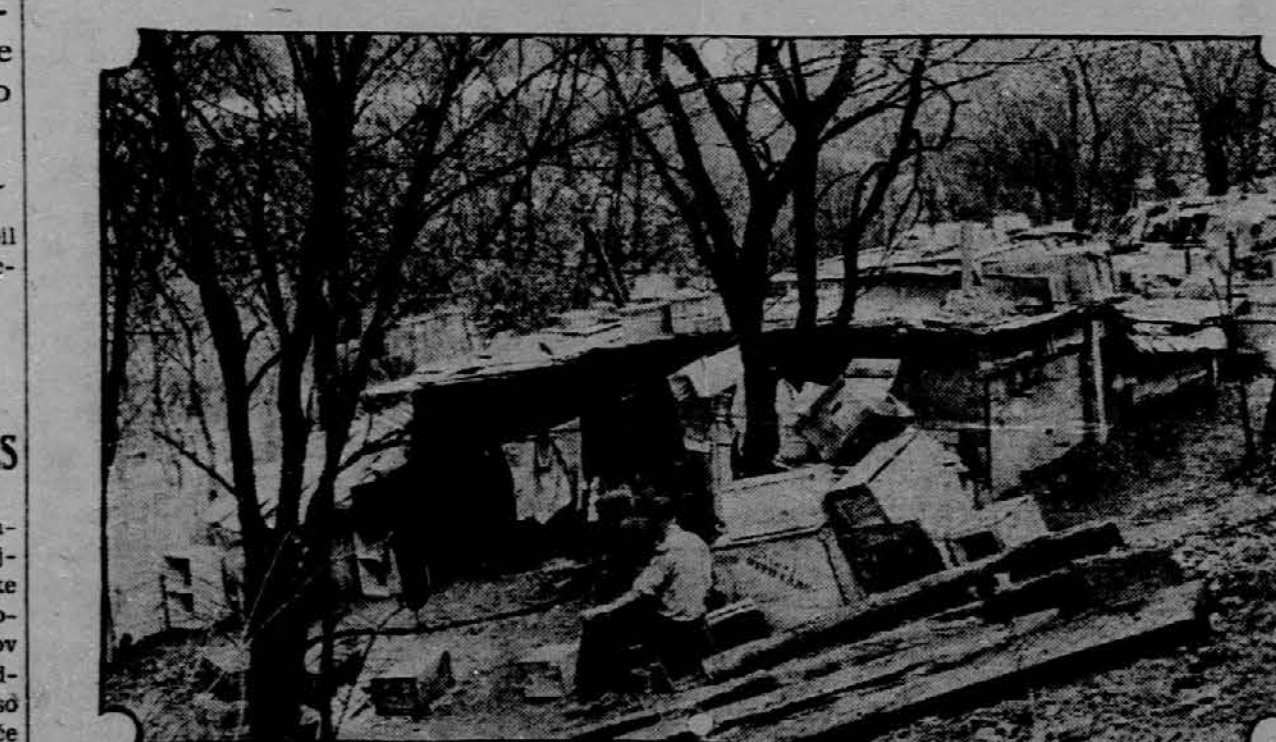
LONDON, Anglija, 5. decembra. Ministrstvo MacDonalda je izvojevalo v poslanski zbornici novo zmago. Predlog konservativcev, naj bo še nadalje veljavna zaščitna carina

za angleško barvno industrijo, je bil poražen s tridesetimi glasovi večine.

ZADNJA POT "MATERE" JONES

MOUNT OLIVER, Ill., 5. decembra. — Sinoči so privedli na tukajšnje postajo truplo stare delavske voditeljice "matere" Jones. Na postaji se je zbralo na stotine članov delavskih unij. Ko je zajgurala godba "Nearer My God to Thee", so nekateri jokali, drugi so pa molče sklanjali glave. Pokopana bo na premogarskem pokopališču v bližini grobov, v katerih počivajo trije premogarji iz Mount Olive, ki so bili pred dvaintridesetimi leti usmrčeni tekom delavskih nemirov.

NEZAPOSLENI SE PRIPRAVLJAJO ZA ZIMO

Sluka nam kaže borne kolibe, katere grade nezaposleni v okolici Pittsburgha. Takih kolib je na stotine in so zgrajene iz zabojev in starega lesa.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$1.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovito pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3978

SEST MOŽ PROTI JAVNEMU MNENJU

Šest članov californijskega državnega višjega sodišča je izjavilo, da je bil Warren Billings popravici spoznan krivim ter obsojen na dosmrtno ječo.

Predložiti ni mogel nikakih novih dejstev, ki bi izpričala njegovo nedolžnost.

Ker je pa — po mnenju guvernerja Younga — Billingsova krivda istovetna s krivdo Toma Mooneya, ni niti misliti na Mooneyevo pomiloščenje.

Šest članov višjega sodišča je zapečatilo njuno usodo.

Samo en član visokega californijskega tribunala, sodnik William Langdon, se je tudi topot izrekel za takojšnje in brezpogojno oproščenje Billingsa, ker smatra Billingsa in Toma Mooneya za nedolžna.

V nobeni drugi deželi bi se ne moglo kaj takega dogoditi kot se je zgodilo v Californiji.

Sodnik Griffin, ki je predsedoval Mooneyevemu procesu, smatra oba za nedolžna ter se že več let zavzema za njuno oproščenje.

Člani štaba državnega pravdnika in detektivskega oddelka, ki so Billingsa in Mooneya opazovali in stražili, so prepričani o njuni nedolžnosti. Deset članov porote, ki je spoznala Mooneya krivim, je še živih in med temi jih je devet, ki se zavzemajo za oproščenje Mooneya in Billingsa, ker sedaj spoznavajo da so jih bile zavedle v zmotno lažnjive izjave priče.

Šest glavnih prič je priznalo pred vsem svetom in sodnimi oblastmi, da jih je zavedel okraj pravdnik Fickert h krivemu pričevanju, ter da so bili plačani za krivo pričevanje.

John MacDonald, ki je pričal, da je videl pred štiri najstimi leti Mooneya na mestu atentata ter da je Mooney držal v rokah črn kovčeg (v katerem je bila baje bomba), je prišel pomladi iz države Maryland v Californijo ter preklinal svojo izjavo.

Navzlec temu pa izjavlja šest višjih sodnikov, da so priče pri obravnavi govorile resnico in da sedaj lažejo.

Ves svet ve, da Mooney in Billings nista kriva zločina, ki so ga jima naprtili. Šest sodnikov zatrjuje, da sta kriva.

Na koga bi se bilo treba obrniti, da bi bila Mooney in Billings deležna pravice.

Gouverner države Californije Young je zagrizen delavski sovražnik.

Tudi od novega guvernerja Rolpha ni ničesar pričakovati. Ko so ga tekom kampanje vprašali častniški poročevalci, kaj misli o Mooneyu, jim sploh ni hotel odgovoriti na vprašanje.

Ameriška Delavska Federacija sprejme na vsaki konvenciji resolucijo za oproščenje Billingsa in Mooneya.

Toda same resolucije ne bodo nič zalegle.

ANGLEŠKA JUSTICA IN SOVJETSKA RUSIJA

V Londonu je obsodila sodnija skupno postajnih žeparjev. Med njimi je bila žena Lidija Hall, rojena Rusinja, ki jo je zapečal na črna pota njen angleški soprog. Zdravni pravdnik je zahteval izp. F. Jasbec, 1561 E. 49th Street, Cleveland, Ohio.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

M. P., Chicago, Ill. — Naslov je: Zdravni pravdnik je zahteval izp. F. Jasbec, 1561 E. 49th Street, Cleveland, Ohio.

Iz Slovenije.

Tat odvaža plen z vozom. Izpred novomeškega sodišča.

Tudi v okolici Rimskih toplic so tatovi in sicer prav predrzni kakor nam priča naslednji primer: Lesni trgovec Videčnik iz Rečice pri Laškem ima na posestvu Matije Terška, po domače Slanca maloženo večjo skladiščno sekanega lesa. Drva so naložena ne daleč od ceste. Teh drv so si zaželeli tatovi in bili so sicer tako predrzni, da so jih odpeljali kar z velikim vozom. Na vse zgodaj jutraj je upokojeni železniški načelnik Angliš, ki ima v bližini svojo hišo, slišal močno lajanje domačega psa. Končno je vstal in pogledal, kaj se godi okoli hiše. Pri hiši sicer ni bilo nikogar, na cesti pa je zagledal voz z vpreženimi voli in nekega moža, ki je nakladal drva. Ni hudega slutel je Agreš zopet legel, ker si je mislil, da so delavci lesnega trgovca tako zgodaj začeli z delom.

Da to niso bili delavci, se je zvedelo šele opoldne. Lesni trgovec trpi znatno škodo in je tatvino že prijavil orožnikom. Kakor sklepa Agreš, je tat odpeljal drva proti Šmarjeti.

Aretacija nevarnega žeparja.

Te dni bodo prepeljali z litjskih sodnih zaporov za zapade ljubljanskega sodišča brzo poselnega kovača Lojzeta Merteljna, doma iz Kranjske gore. Dolgoprstega uzmoviča je aretirala komandir tukajšnje orožniške stanice Čuš, ki se mu je zdel pohajač sumljiv. Njegova domneva je bila potrjena. Izkazalo se je, da zasleduje Merteljna tiralič v Policijskem glasilniku. Pred nedavnim je izvršil Mertelj s svojimi pajdaši vlom v Ljubljani. Medtem ko so ostale vlomilce aretirali, je Mertelj odšel v litjski okraj, kjer je imel zadnje dneve precej bogato živež.

Orožniške poizvedbe so ugotovile, da se je Mertelj smukal okrog naslednjih oseb in jih je tudi okradel: Gomaškega hlapca Franceta Kokalja je nadelal v smarski gostilni pri Replnatu. Izmaknil mu je denarnico in 500 Din.

Neki Ančki iz Zagreba, s katero je dalja časa sedel v gostilni, je izmaknil iz ročne torbice 300 Din. Jugu Franceu iz Brega pri Litlji pa je spulil iz hlačenke žepa denarnico z 200 Din. Svojo srečo je poizkušal tudi pri gostilničarki Železnikovi. Ta je še k sreči zahtevala dovolj zgodaj, ko ji je segel v žep. Tudi Vozelj France iz Šmartne je kaj na kratko obračunal z Merteljem. Žepar mu je že izvelkel listnico iz žepa, kar pa je Vozelj še pravočasno opazil. Nato pa mu jih je nekaj prislonil na ušesa. — In sta bila — kvit!

Vrjetno je, da bo vrsta Merteljnih žrtev še večja. Kakor je ugotovljeno, je Mertelj tudi nevaren prijatelj tujih koles in je že sedel sedem kazni, zadnjo je presedel še le nedavno.

BREZPLAČNI POUK.
BOARD OF EDUCATION nudi brezplačen pouk, ki se želi naučiti angleški in hotelo pa ati državljan Zdrženih držav. Oglasite se za pojasnila v ljudski šoli št. 127 East 41. cesta v petek jutraj od 10. do 12. soba št. 308, ali pa v ponedeljek in sredo ob 2. do 5. soba 411.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE, ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

BLAZNIKOVE PRATIKE

za leto 1931

CENA 20 CENTOV

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR

za leto 1931

Letos je posebno zanimiv

CENA 50 CENTOV

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18 STREET
NEW YORK, N. Y.

posesnikovemu sinu iz Drage pri St. Rupertu, ki je pred dvema mesecema posilil neko 10-letno dekletce. Obsojen je bil na šest mesecev ječe, pogojno na dve leti.

ROMUNSKA NOTRANJA POLITIKA

Ne more biti več dvoma, da se pripravlja v Rumuniji važen preokret v notranji politiki. Najvidnejši znak pripravljajoče se spremembe je povratek opozicije v parlament. Opozicijske stranke se niso vrstile v zbornico kar same od sebe, marveč na poziv vladarja. In ravno to dejstvo je znailno, ker kaže, da se notranja politika v Rumuniji razvija v novo in sicer prav dolobno smer, ki jo izbira kralj Karol sam. V tem dejstvu se zdi poglobljeno pomen notranjepolitičnih dogodkov.

Povratek opozicije pa ni prvi važni dogodek v tej vrsti. Proces se je pričel že z demisijsko voditelja narodnocaristične stranke. Manija, ki je zavzemal v zadovoljstvo stranke mesto ministrskega predsednika, a je vendarle odstopil. Novo vlado je sestavil Mironescu sicer znova iz skoraj istih članov narodno-kmetijske stranke, toda razen Manija tudi Vajda-Vojevod ni bil več v njej. Sedaj je jasno, zakaj se je izvršila ta sprememba. — Stari Manijevi vladi so dajali značaj politiki iz Transilvanije, katerih poglavitna voditelja sta bila imenovana dva gospoda. Rvno proti Erdeljem pa se je obračala najrditejša opozicijska lib. stranke in neznatne stranke generala Avaresca, proti Erdeljem in njihovim političnim smernicam. S tem, da so se prononsirani Erdelci izločili iz vlade, na njihovo mesto pa so stopili politiki iz starih rumunskih pokrajin, se je za opozicijo, ki ima svoje pozicije baš v starih deželah, prav močno omilil režim nacionalno-caranistične stranke. Seveda je pomenila ta sprememba hkrati, da so postali pristajali vladne stranke v Erdeljski ter Besarabiji manj zadovoljni z lastno vladjo.

Ves čas se je naglašalo, da pomeni sedanja narodnocaristična vlada samo nekaj provizorij, da je samo prehodnega značaja in da naj pripravi možnosti za nove in drugačne kombinacije. Sicer so se z oficijelne strani že ponovno demantirale take govorice, ali pravega učinka demantiji vendarle niso dosegli. Najnovejši razvoj rumunske notranje politike te govorice le še podkrepljuje in danes je vsa politična javnost uverjena, da se bližajo novi notranjepolitični konstelaciji. Kakšna bo ta, je še nemogoče govoriti, ker so tudi konture še skrite v neznani bodočnosti.

RAD BI IZVEDEL kje se nahaja JOHN ZLOZEL in v kakšnem položaju se nahaja. — Jacob Zlozel, 100 Smithsonian Ave., Girard, O. (2x 5x6)

Dopisi.

Walsenburg, Colo.

Kar se nas tiče tu v Colorado, imamo zmeraj kaj novega. Ako ni strajk, je pa kaj drugega.

Pred kratkim smo nekaj posebnega doživeli, česar ne pomnijo najstarejši očki tu okoli. Imeli smo snega 38 inčev. Promet je bil ustavljen proti Pueblo in Trinidadu dva dni. Po glavni ulici je stala kara pri kari. Tudi stranske ulice so bile vse polne. Hoteli in restavrantni so bili prenapolnjeni. Dostim so odprli vrata domačini in jim dali prenočišče. Sodnija, šole in župnišče je odalo prenočišče in zavetja.

Po hudi uri pa lepše sonce sije. Zdaj imamo lepo vreme. Sneg se taja in po je zopet odprta na obe strani. Nekateri turisti so zamudili puranov obed, pa tudi naši farmarji se zdaj pritožujejo, da niso mogli prodati puranov za Zahvalni dan, ker je bilo nemogoče priti v mesto z njimi na trg.

Premogorci obratujejo zdaj skoro vsak dan, je farmarji se pritožujejo, da nima pridelkek cene.

Veseli me, da Peter Zgaga toliko in tako častljivo piše o sv. Martinu. Spominja se najstarejših pravljic. Mogoče se katero priliko, pa naj si bo takoli tako. Naj piše o Marjancah ali o čem drugem, vsaki rad čita njegovo kolono.

Pozdrav vsem čitateljem!

M. J. Bayuk.

Enumclaw, Wash.

Ker mi bode naročnina knjala potekla za to leto, vam pošljem \$3 za pol leta in sicer od 1. jan. do 30. jan. 1931. Dalje vas prosim, da priobčite ta moj dopis iz tukajšnje farmarske slovenske naselbine. Jaz prečitam vsak dopis v Glas Naroda in vidim, da v večinioma pričnejo, kako gre z delom.

Takaj še nekako gre z delom, ali brezposelnih je tudi tukaj veliko število. Kar se nas farmarjev tiče, tudi mi občutimo Hooverjevo prosperiteto, kar pridekome je cena padla. Za krompir dobimo komaj \$1.25 za sto funtov, za smetano plačajo mesto 60 centov 48c. Sploh vse, kar imamo za prodajo, je poceni, kar je treba kupiti, se pa ne loči veliko od lanskega leta.

Dalje razmaram, da priredijo tukajšnja tri slovenska društva plesno veselico na starega leta večer. Vstopnina za moške 75c, za ženske 25c, otroci pod 11. letom so vstopnine prosti. Muzika bo izvrstna in za postrežbo bo skrbel odbor.

Vabljeni so vsa slovenska in hrvatska društva v sosednjih naselbinah ter sploh vsi Slovani, da nas posetijo omenjeni večer, da se poslovnemu od starega leta in nastopimo v novo leto. Upam, da bo dvorana tako polna kakor je bila 15. nov. t. l.

Končno voščim veselo božične praznike in veselo novo leto vsem bralcem Glas Naroda in sploh vsem Slovanom.

S pozdravom

Jery Krashovec.

PRENOČIŠČE V KRSTI

Sodeč po naslovu bi utegnil kdo misliti, da je zelo strašna dogodivščina, ki so je nedavno doživeli trije francoski turisti v Pirenejih. Turisti so gorah zašli in zgodnja jesenska noč jih je zalotila v pusti krajini. Po dolgem tavanju so zagledali v daljavi luč. Ko so se ji približali, so opazili, da stoje pod osamljeno hišico, v kateri je gorela luč. Potrkali so na vrata in prosili gospodarja, naj jih sprejme čez noč pod streho. Tesna izba je bila polna otrok, na postelji je pa ležala bolna žena. Gospodar je turiste takoj opozoril, da v izbi ne bodo mogli prenočiti. Če bi se pa zadovoljili s prenočiščem v delavnici, da jim radevolje postreže.

Kako bi se utrujeni turisti ne zadovoljili. Ko jih je odvedel gospodar v delavnico in zaprl za njimi vrata, so prižgali luč in zagledali tri krste. Človek bi mislil, da so bile pripravljene nalašč za nje. Turisti se pa niso prestrašili. Krste so mirno odprli, nametali v nje oblačila, položili pod glavo nahrbtnike in legli spat. Kmalu so vsi trije smrčali, da je bilo veselje. In ko so se jutraj zbudili, so bili hvaležni gospodarju, da jim je dovolil prenočiti v krstah.

Peter Zgaga

— Čuj, močilek, zakaj pa sosedu ne kupuje več pri nas?

— Oni dan je prišla v trgovino in dejala, da je stara 28 let, pa sem jo vprašal, koliko je bila stara ob rojstvu.

*

— Pogled, dobila sem račun od šivilje, — je rekla ženica.

— Slopi bliže in pokaži mi ga.

— Ne, ostane tu. Oddaleč se vidi vse manjše.

*

— Koliko norcev je v Bagdadu?

— Je vprašal nekoč kalif Harun al Rašid svojega dvornega norca.

— Sestavi mi seznam vseh norcev.

— To bi trajalo dolgo, gospod, — je odgovoril norec.

— Sestavim rajše seznam pametnih, ki bo krajši.

*

— Kaj vas je privedlo sem? — vpraša sodnik obtoženca.

— Nesrečna konkurenca, gospod.

— Kako to?

— Delal sem enak denar, kakor država.

*

— Novot sem imel divne sanje.

— Sanjalo se mi je, da si mi kupil za Miklavža nov kozuh. Upam, da se mi bodo sanje izpolnile — je gostoljubna sladka ženica.

— Pocačaj še do jutri.

— Zakaj pa?

— Morda se ti bo sanjalo, kje lahko dobim demar.

*

— Potnik je rekel krčmarju:

— Gospod, ponči sem našel v svoji sobi.

— To je izključeno, gospod. Pred tednom dni smo vse sobe desinficirali in sploh pri nas te ni mogoče.

— Morda ste prinesli to reč sami s seboj.

— Kaj se pa razburjate? Našel sem bankovec za sto dolarjev.

*

— Konec tega romana je zelo zanimiv, — je rekla Marjanca, ki je čitala knjigo.

— Kaj pa začetek? — so jo vprašali.

— Tako daleč pa še nisem prišla.

*

— Žena: — Služkinjo smeš najeti samor, če je grša od mene.

— Mož: — Saj vendar veš, da je to nemogoče!

*

— Gospod doktor, poročil bi se rad, prišel sem na pregled — je rekel mladenec.

— Zorper to bolezen vam pa ne morem pomagati! — je odvrnil zdravnik.

*

— Brigajo me ti spori o izvoru človeka! Meni je vseeno, ali je bil moj praded človek ali opica, — je rekel rojak.

— Tebi je lahko vseeno, toda tvoji prababici ni bilo vseeno, ga je zavrnil govornik.

*

— To je že tretjič, da ste ste v tem tednu kaznovani. Sram vas bo di! Kaj pravite na to? — je vprašal častnik.

— Novinec: — Javljam, gospod kapitan, da sem vesel, da je že sobota.

*

— Kako aj gre kupčija, gospod tovarnar?

— Preklicano slabo, prijatelj. Komaj 100 dolarjev iztržim na dan.

— Od česa pa živis?

— Samo od nedelj in praznikov, ko se ne dela.

*

— Na travniku se utaborile cigani. Orožnik pride k njim in jih vpraša, če imajo dovoljenje postaviti šotore na travniku.

— Od gospoda župana imam ustmeno dovoljenje, — pravi najstarejši cigan.

— Pokaži mi torej dovoljenje! — ga nahruli orožnik.

*

— Ta človek mora biti velik zapravljevec. Kadarkoli ga srečam, pravi, da nima denarja, — se je pritoževal rojak.

— Kaj te je hotel "napumpati"? — Ne on mene, temveč jaz njega.

*

KRATKA DNEVNA ZGODBA

A. PETZOLD

STARI VAGABUND

V desni srednji postelji v bolnišnici sobi št. 23 čepi turobno stari vagabund, se spominja z žalostjo svojih v kopalni kadi utopljenih usi in svoje izgubljene prostosti. Srečno bele, mehke blazine, bela volnata odeja — kakor hinavsko ženšče se ti vse priljubljuje — mehki žar nočne svetilke, tihi korak strežnice, nežna toplota v dvorani, vse ga utesnjuje in mu ne da spati.

A čemu uganja ta policija tudi toliko nenadnih preiskav?

Imel je tako dobro posteljo v podzemeljskem jarku. Tudi je planila hipoma vsa ta svojat z ro-potajočimi sabljami v domovinah brezdomcev, pograbila je tudi njega in res je odkril takšen-le policijski zdravnik vnetje v njegovi rebri.

Sedaj leži tu. Ali more biti ujeta tega v svoji tesni steklenici nesrečnejša od nje? Ne.

Da bi imel vsaj kos čika, da bi si z njim razveštel svojo revno, ali pa da bi sedel poleg njega kakšen tovariš, s katerim bi se lahko pogovarjal o slabih samostanskih kuhah, o dobrih spalnih priložnostih in o finih gostilnah, pred katerimi je vedno toliko dobrega za grlo in želodec! A tako... nihče ne bdi v dvorani kar slisi, je je krepko smrtnanje ali pa bolno ječanje kakšnega vročnega bolnika.

Ali naj pokliče strežnico k sebi? Pa kaj se hoče pomeniti s takšno neumno ženščinco? Gotovo ne ve nič drugega o bolnikih in boleznih. Gotovo ne razume časti, ki je v tem, da bi se smela pogovarjati s takšnim starim prevečnim vagabundom, kakršen je on.

Da bi najboljši ostanek piva za to, če bi mogel sedaj ležati v svojem hladnem domačem jarku, kjer skrbijo podgane za nočno muziko.

Tudi s svojo preteklostjo se ne more baviti, ta je temna in molčeca in nazaj obrnjen pogled bi se pogreznil v najbolj črno noč, v kateri ne brli najmanjša lučka.

Stari vagabund strani žalostno in scvražno v belo rjuho pred sabo.

Tedaj se dvignejo mahoma iz zmedenega smrtnega vsenaokrog svetle besede, cel stavi in obrnejo pozornost starega vagabunda nase.

Bolnik poleg njega, fant kakšnih šestnajstih let, meče v blede-nju misli v polnočno sobo, raztrgane doživljaje svojih bolnih sanj.

V kratkih, nerednih preiskavih uderja na uho paljivo prisluškujočega vagabunda:

— Mati... moram že vstati... Ernest kolne... spet delovodja... Anton spravi v tek... mašina je danes strašno žejna... naliž olja vanjo! Kaj, gleda!... kako se moja mašina blešči... je najbolj svetla v vsej tovarni... dobil sem že enkrat nagrado... od gospoda ravnatelja. Hudiča, je kolo težko... potis se navzle... mraz. Sedaj me bode... v prsih... glava gori... kakor peč... Mati... mati, moje mašino, moje mašino hočejo vzeti, Mati...

KAKO JE UMRL LEO TOLSTOJ

Te dni je minilo 20 let, odkar je slavni ruski pisatelj Lev Nikolajevič Tolstoj zgodaj jutraj skrivaj zapustil Jasnó Poljano. Spremljal ga je samo zdravnik in zvesti prijatelj Siovak dr. Makovickij. O svoji materi je obvestil samo hčerko Aleksandro. Po kratkem bivanju v bližnjem samostanu se je napotil k svoji sestri v ženski samostan v Smardn, kamor je prišla za njim tudi hčerka Aleksandra. Z njo in z zdravnikom se je odpeljal Tolstoj 31. oktobra (po ruskem koledarju) zgodaj jutraj z vlakom proti Rostovu. Med vožnjo ga je pa začela tresi mrzlica in moral je izstopiti na postaji Astapovo, kjer so ga spravili v hišico, v kateri je stanoval postajenski Ozoln. Ves teden se je Tolstoj boril tu s smrtjo. Ta čas je prejel astapovski poštni urad nad 1000 brzojav. Moskovska Narodna knjižnica je objavila nedavno vse te brzojave, izmed katerih omenjamo samo najvažnejše.

1. novembra je brzojavil Tolstoj Čertkovu, da se boji, da bi prišla vest o njegovi bolezni v javnost. Prosil ga je, naj to prepreči. Istega dne je brzojavil Tolstega hči Aleksandra Čertkova, naj prepreči prihod soproge Tolstega, Zofije Andrejeve, s katero se Tolstoj ni razumel. Istega dne je brzojavil poveljnik železniškega orožništva general Lvon orožniškemu kapitanu Savickemu, da smatra gubernator prevoz Tolstega v sanatorij ali trajno bivališče za neizogibno potrebo. 3. novembra so prispeli iz Tule s posebnim vlakom v Astapovo Zofija Andrejeva Tolsta in njeni otroci Tatjana, Andrej in Mihail.

Aleksandra in Makovickij sta jim preprečila sestanek s Tolstom. Zofija Andrejeva je na kolodvoru očitala Čertkovo, da je zlorabil svoj vpliv na njenega moža. Župnik kolodvorske cerkve ni hotel moliti za ozdravljenje Tolstega, češ, da je odpadnik. Postajenski Ozoln je

mojo mašino hočejo vzeti, Mati... Ostri vztrik je prebudil strežnico iz dremotice. S hladnimi, do-brotnimi rokami in materinskimi prigrvanjem pomiri bolnega fanta. Ta molči izmučeno.

Stari vagabund leže v stran, si zagrne odejo čez ušesa, zasepece nekolkokrat: — Mati, mati, pomagaj, vzeti mi hočejo mašino! — in se zaječe neslišno v svojo mladost nazaj.

odstopil bolniku vse svoje stanovanje.

Petrograjski antropolit Antonije je rotil Tolstega, naj se vsaj pred smrtjo pomiri s cerkvijo in ruskim narodom. Te brzojave pa Tolstemu niso izročili. Hči Tatjana je prebrala eno uro pri očetu. Tolstoj se je zanimal za svojo okolico in za zdravje svoje rodbine. Vprašal je hčerko, če so bili obdarovani u-sluzbenici postaje "ti soromaki, ki tako skrbijo zanj, pa nič nimajo". Zofija Andrejeva je krenila s postaje k hiši, kjer je ležal in potrkala je na okno. Iz hišice je prišla hčerka Aleksandra, s katero je govorila Zofija Andrejeva pet minut. Železniški ravnatelj je odredil, naj vlaki, ki se bližajo Astapovu, ne zvižgajo preglasno.

Ko je Tolstemu malo odleglo, je dejal: Napacno je skrbeti za pojedinca, če trpe milijoni ljudi. 7. novembra ob 5.55 je brzojavil kapitan Savicki generalu Lvonu: "Tolstoj je umrl". General Lvon je odgovoril brzojavno: Ojčaste progo Astapovo-Volovo.

Sin Tolstega Ilija je prišel nekaj minut pred 6. uro k bivališču svojega očeta. Šele po drugem trkanju se je okno odprlo in začel se je Goldenweiserjev glas: Umrl je. Vsi so se odkrili. Nekdo je zamolkel kriknul. Orlov se je opotekel in bil bi padel, da ga niso prestregli. Ilija Tolstoj je vstopil v hišico. Nekaj minut je bilo vse tiho. Na progi je za-zvižgala lokomotiva tovrnega vlaka.

MOSKOVSKI KINEMATOGRAFI

Trije največji moskovski kinematografi: As. Sovkina, Kolosov, ki kot prvi predvajajo vse nove filme, niso baš poceni. Povprečno stane prostor en rubelj (0.16). Delavci ni videti med občinstvom, zato pa je dosti uradnikov in v Sovkinu na Arbatu tudi dosti rednih častnikov iz bližnjega vojnega komisarjata. Foyer s palmami, mizami in orkestrom naredi povsem navaden vtis. Samo po stenah visijo rdeči trakovi z revolucionarnimi gesli. V dvorani sami sedajo po mehkih naslanjajih med mramornimi stebri gospodične prav buržujske zunanosti. To so sovjetske strojepliske, stenografistnje, prevajalke. Nimajo nobenih modnih listov in zato redno obiskujejo kinematograf. Manj se zanimajo, kako in kaj igra Mary Pickford, zato pa prav natančno proučujejo njene obleke. Sovjetski agitacijski filmi se predvajajo pred praznimi dvoranami. Gledajo jih samo oni, ki jim to narekuje službena dolžnost, oziroma mladina, ki dobiva brezplačne vstopnice. Zato pa oblega moskovsko občinstvo blagajne pri uprizaritvah tudi prav slabih inostranskih filmov. Pri nas jih malokdo gre gledat, a v Moskvi so znanilci drugačnega, bolj-sega življenja.

Ob vsaki slavnosti v Postojni razlagajo fašistični govorniki, da je Postojna stara Postumia. Govore o rimskih legijah, ki so pridrle v

V Trstu je bilo konec lanskega leta 13.361 hiš s 55.229 stanovani. Sob je v teh hišah 207.825. Novih hiš je bilo lani v Trstu zgrajenih 90. Malih stanovanj zelo primanjkuje.

Ponesrečil se je bovski orožniški maršal Ugo Piccioni, ko se je spustil po strmih hriba Ravnik na cesto. Padel je z višine 12m in se težko poškodoval. Maršal Piccioni in orožnik Mencarelli sta opazila v bližini koritaškega mosta dva človeka z nahrbtniki. Piccioni jima je hotel priti nasproti, pa mu je na pobodu spodrsnilo. Prepeljali so ga takoj v vojaško bolnico v Gorici.

25-letna Marija Čerinova iz Ota-leza pri Cerknem je bila obtožena, da je šla čez mejo brez potnih listin, da ni plačala dotične takse in da je vtihotapila 4 kg kave, 280 gr čaja in 1 kg saharina. Pred sod-niki je trdila, da je dobila vse te reči od neke ženske, ki prihaja iz Jugoslavije. Obsojena je bila na globo 993 lir radi sprejema tega blaga, drugih točk obtožbe pa je bila oproščena.

36-letni Mikluš je bil obsojen, ker so našli pri njem mnogo vojnega materiala, ki ga je nabiral in prodal. Sumil je, da ga je bil ovadil 40-letni Fran Bregant, ki stanuje v Gorici v ulici proti Soskemmu mostu v isti hiši kakor on. Pred nekaj dnevi je srečal Mikluš Breganta zvečer, ko je šel domov, potegnil nož in ga težko ranil. Potem je zbežal, Breganta pa so takoj odpeljali v bolnico.

Pred šestimi leti so našli v namoškem hoduurniku truplo Frana Rožanca z Vrhnik. Sodilo se je, da je izvršil samomor. Bil je baže v zvezi z nekaterimi tihotapci iz postojnske okolice. Nedavno so čuli o-rožniki neke, da se govori zopet o Rožancu in sicer da so ga ubili njegovi tovarši. Te dni so bili 22-letni tega aretirani Luka in Ivan Maver, njihova sestra Roža in Jakov Ipavec. Baže so uboj priznali.

Trst išče za rešitev svoje trgovine tudi krepkejšo nakupne pomoči iz zaledja. Merodajni zastopi-tržaskih interesov se tudi na vse kompetentnih mestih, da bi dobil Trst kar mogoče dobre zveze z vsemi pokrajinami od Kvarnera do Livence. Treba novih cest, železniških stikov in avtomobilskih voženj. Komunikacijsko minist-rstvo je bilo te dni opozorjeno na potrebo dnevnega potniškega pre-voza med Trstom in Cedadom z raztegnitvijo do Kobarida. Sedanja zveza s temi zalednimi kraji je dolga in draga, z avtom pa bi bil Kobaridec že ob 9. jutraj v Trstu, kjer bi ostal 9 ur in lahko opravil vse vse svoje posle in nakupe, zvečer bi bil pa zopet doma. Tržacani hočejo sprejemati zalednike z vso ljubeznivostjo, da se bodo počutili kakor v svojih bivališčih. Po-ložaj tržasko trgovine je slab in iz-kušeni može v deželnem gospo-darskem svetu ji ne morejo pos-krbeti razgibnosti. Gorica, Cedad in Videm pa odklanjajo tržasko po-seganje po svojih odjemalcih.

Ob vsaki slavnosti v Postojni raz-lagajo fašistični govorniki, da je Postojna stara Postumia. Govore o rimskih legijah, ki so pridrle v

te kraje, se tam utaborile in konzul Postumus bi bil dal kraju ime. Morda so res kdaj tam okoli ko-rakali rimski legijonarji ali v no-beni zgodovini ni zapisano ime — "Postumia", ves srednji vek govo-ri le o "Postojni — Adlersberg". Grad je bil sezidan v dobi, ko so se vrtili med Slovence nemški ple-menitaši in ko je nastalo največ gradov. Stara rimska cesta, ki je vezala Italijo s Panonijo, je šla po Vipavski dolini čez Col v Logatec in Ljubljano. Tudi tržaska trgo-vska pot se ni dotikala postojnskih tal. Postojna je bila do italijanske zasedbe čisto slovenski kraj, na katerega zgodovini niso bile ne Rimljani in ne Italijani nič udele-ženi. Fašisti prikrivajo zgodovino v svoje zavojevalne namene, trdeč, da je italijanska zemlja pov-sod, kamor je stopil rimski legi-jonar. Kjer ne drži opranje na le-gijonarje, operirajo z Benetani. Tako so odkrili letos v Idriji ploščo v spomin na vpad beneških voja-ševkov v Idrijsko mesto, iz katerega pa so jih čete cesarja Maksimi-lijana takoj pregnale.

V Julijski Krajini je okoli 4709 učiteljskih moči, med temi moških samo 1400. Mnogo jih je brez uč-

teljske izobrazbe in brez pravega usposobljenostnega izpita. Dobri učitelji ne silijo v Julijsko Kraji-no, ker jih nujno potrebujejo doma. V celi Italiji je 95.000 učiteljskih moči, moških med njimi malo nad 20.000. Tako je v Primorju vse polno učiteljev, usposobljenih in ne-usposobljenih. Prihajajo nerade, ali prižene jih potreba vsakdanje-ga kruha. Solsko delo v Julijski Krajini je omejeno. To ni več šola z obsežnim učenim načrtom na pe-dagoškem temelju, marveč shajališče "drugorodnih" otrok, katerim treba vcepiti spoštovanje do Itali-je in jih priučiti italijanščine. Pa-šizem bi rad uporabljal vse učiteljske moči tudi za izvenšolsko delo. Tu pa ne more učitelji služiti tako, kakor učitelj. Baš prvovrstno ni primorsko učiteljstvo, zato se ne da porabiti v vse razne fašistične svrhe tako, kakor bi to radi videli visoki voditelji. Hjerarhi niso za-dovoljni ne z uspehi učiteljstva v soli in ne z njihovim izvenšolskim gibanjem med "drugorodni". Zato hočejo dobiti v obsejni pokrajini boljšega učiteljstva in pomnoži-ti se ima število učiteljev, kar upa-pajo doseči le z znatnim zvišanjem plač. Kako in kaj bo, bo odločil Mussolini.

IZZA KULIS

V nemškem listu "Montag-Morgen" so brali ljudje te dni to-le za-nimivo pismo in beležko: — Ne da bi se hoteli spuščati v stare tožbe in razprave o trditvi, da pelje pot do gledališke in filmske siave edinole skozi globoko močvir-je nemorale, hočemo vendarle ob-javiti pismo, ki ga je prejel neko dekle, ko je bilo že prejetjo v služ-bu nekega filmskega podjetja, a že po desetih dneh odpuščenno. Pismo se glasi:

..... filmska družba. Oddelek: režija.

Berlin, 22. oktobra 1936. Zelo spoštovana gospodična XYZ

Glede na najin današnji dopol-danski pogovor v kavarni M. me veseli, da ste bili proti meni tako odkritosrčni in da ste mi odkrito povedali, da imate samo enega stal-nega prijatelja. Gospodična! Ko sem Vas videl prvič, sem se takoj zaljubil v Vas in sem Vam kljub vsemu besedičenju poskušal poma-gati in Vas spraviti naprej. Jaz pa ne bi rad videl, da me imate za človeka, ki si Vas hoče popohoma pridobiti le z obljubami. Jaz bi Vas rad imel le za sebe kot svojo pri-jateljico. Ker pa iz najinega pogo-vora vidim in vem, da to ni mo-goce, bi bilo grdo od mene, da bi Vas še nadalje nadlegoval. Zato pa boste tudi razumeli, da Vas pri našem podjetju ne morem dalje obdržati. Če veste, kaj je ljubezen, boste tudi z menoj vred čutili, da je strasno, če mora človek gledati v svoji bližini nekoga, ki ga ljudi, a ga ne more imeti. Oprostite mi te besede, ki jih pišem, predno se dogodi kakšne neprijetnost ali ne-sreča. — Z najodličnejšim spošto-vanjem... za filmsko družbo.

Tudi pisma te vrste so lep doku-ment naše kulturne dobe.

STOLETNICA UPORABE

SOLITRA

Letos so slavili znanstveni zavo-di vseh kulturnih držav na kon-gresu v Parizu stoletnico, odkar so začeli iz južne Amerike izvažati čilski soliter in ga rabiti za kmetijstvo. Čeprav danes soliter že močno izpodriva dušik, ki ga do-bivamo iz zraka, je vendar nje-gova gospodarska vloga še jako važna.

L. 1830. so prvič izvozili iz držav Čile v južni Ameriki 350 ton soli-tra. Od tedaj naprej je bil vsak napredek kmetijstva tesno združen z uporabo solitra. Izvoz je stalno raste in l. 1830. so ga izvozili že 225.000 ton, l. 1890. pa že nad 1 milijon ton. Izvoz solitra je rasteł toliko bolj, kolikor bolj se je širilo znanje o rastlinskih hranilih, to je o smoleh, ki jih rabi rastlina za svojo rast.

Surovi soliter, ki ga imenujejo v njegovi domovini "Caliche", se nahaja na zapadnih obronkih kor-dilierskega pogorja v južni Ameri-ki. V sebi ima 15—16 odstotkov dušika v taki obliki da ga rastlina lahko naravnost vsrkava. Ima pa v sebi še nekaj drugih soli, katerih važnost je začela ceniti šele naj-novejša doba. To je v prvi vrsti jod, ki ga rastlina tudi potrebuje.

Soliter pa je treba pred porabo čistiti, ker je od narave že precej pomešan z drugimi snovmi, prečs čiščenja pa je precej zamotan. So-liter se ne nahaja navadno na površini zemlje, ampak je treba ko-pati navadno do 3 metre globoko, predno se pride do njega.

Soliter je odkril in njegovo važ-nost za kmetijstvo je prvi spoznal dr. Tadej Haenke iz Prage. Nje-gova znanstvena dela so vzbudila veliko pozornost, tako da je mogel leta 1789 s podpora avstrijske in spanske vlade odrediti na potova-nje v južno Ameriko, in sicer v Čile, kjer se je l. 1794, tudi za stalno naselil. V letih od 1808. do l. 1812. pa je osnoval svoje prve čistilnice za soliter.

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejemate, je razvidno, kdaj Vam je naročnina pošla. Ne ša-kajte toraj, da se Vas opominja, temveč obnovite naročnino ali direktno, ali pa pri enem slede-čih naših zastopnikov.

CALIFORNIA
Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laublin

COLORADO
Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Cullig, A. Sattlić.
Salida, Louis Costello.
Walsenburg, M. J. Bayuk.

INDIANA
Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS
Aurora, J. Verbien
Chicago, Joseph Blisn, J. Bevidić,
Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar.
Cicero, J. Faber.
Joliet, A. Anzelc, Mary Samblich,
J. Zalelet, Joseph Hrovat.
La Salle, J. Spellich.
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich.
Waukegan, Jože Zelenc.

KANSAS
Girard, Agnes Moenik.
Kansas City, Frank Žagar.

MARYLAND
Steyer, J. Černe.
Kittymiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN
Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular, Ant. Ja-novich.

MINNESOTA
Chisholm, Frank Gouze, Frank Pucelj.
Ely, Jos. J. Prsel, Fr. Sekula.
Eveleth, Louis Gouze.
Gilbert, Louis Vessel.
Hibbing, John Povše.
Virginia, Frank Hrvaticin

MISSOURI
St. Louis, A. Nabrgoj

MONTANA
Klein, John R. Rom.
Roundup, M. M. Panlan
Washoe, L. Champa.

NEBRASKA
Omaha, P. Brodeček

NEW YORK
Gowanda, Karl Sterniana.
Little Falls, Fran. Masle

OHIO
Barberton, John Balant, Joe Hiti.
Cleveland, Anton Bobek, Chaa.
Karlinger, Jacob Resnik, Math.
Slapnik.

Euclid, F. Baht.
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant in J. Kumec.
Niles, Frank Kogovšek.
Warren, Mrs. F. Racliar
Youngstown, Anton Kikelj.

OREGON
Oregon City, J. Kohlar

PENNSYLVANIA:
Ambridge, Frank Jasie
Bessemer, Mary Hribar
Bradock, J. A. Germ.
Broughton, Anton Ipavec.
Claridge, A. Yelina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Ro-vanšek.

Crafton, Fr. Machek.
Export, G. Previč, Louis Šupan-čič, A. Škerlj.

Farrell, Jerry Okorn.
Forest City, Math. Kamin.
Greensburg, Frank Novak.
Homer City in okolico, Frank Fe-renchack.

Irwin, Mike Paušek.
Johnstown, John Polanc, Martin Koroshets.

Krayn, Ant. Taufelj.
Luzerne, Frank Balloch.
Manor, Fr. Demshar.
Meadow Lands, J. Koprivšek.
Midway John Žust.
Moon Run, Fr. Podmilšek.

Pittsburgh, Z. Jakše, Vinc. Aih in J. Pogačar.
Presto, F. B. Demshar.

Reading, J. Pezdirc.
Steelton, A. Hren.
Unity Sta. in okolico, J. Škerlj, Fr. Šchifrer.

West Newton, Joseph Jovan
Willock, J. Pernel.

UTAH
Helper, Fr. Kreba.

WEST VIRGINIA:
Williams River, Anton Svet.

WISCONSIN
Milwaukee, Joseph Tratnik in Jos. Koren.
Sheboygan, John Zorman.

WEST ALLIS:
Frank Skok.

WYOMING
Rock Springs, Louis Zaucher.
Diamondville, F. Lumbert.

Naj bo vesel Božič

Iz dolge vrste preteklih let v bančnem poslovanju, pridobili smo izkušnjo, ki nas uči, da dobro srčnost naših rojakin in rojakov tudi v slabih časih ne pozna meje za dobra dela.

Na podlagi te izkušnje smo uverjeni, da se boste tudi letos spominjali svojih dragih v stari domovini, z večjem ali manjšim denarnim darilom za Božične Praznike.

Z najboljšimi zvezami, smo popolnoma pripravljeni za točno izvršitev vseh naročil, vendar prosimo ne odlašati s pošiljati, da nam bo mogoče nakazane zneske dostaviti obdarovancem pravočasno.

Sakser State Bank
82 Cortlandt Street
New York, N. Y.

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

SEZNAM KONCERTOV:

7. dec.: Gostovanje v operi "Hoffmanove pripovedke", Chicago, Ill.

14. dec.: Gestovanje v operi "Hoffmanove pripovedke", Chicago, Ill.

28. dec.: Radio-koncert WJAY, Cleveland, Ohio.

31. dec.: Lorain, Ohio.
Banovec Svetozar,
933 E. 185. St., Cleveland, Ohio.

Čarovniško zlato.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za Glas Naroda priredil G. P.

26

(Nadaljevanje.)

Dvignil je pogled ter nadaljeval kot da govori k podobi svetnice: — Ne morem drugače, — moram vam povedati, kako vroče in nekočno vas ljubim! Ne smete mi zameriti, kajti vem, da je moja ljubezen brez upanja! Kako more ubogi Herbert zahtevati roko deklice, ki je tako bogata. Že jutri bom odšel v prognanstvo ter vam moram povedati, kako srečnega in nesrečnega ste me napravili! Jaz ne želim ničesar kot ostati v vaši bližini ter govoriti z vami. Vroče želje pa se vzdajajo v mojem srcu in raditega moram iti proč, ker se to želje ne morejo izpolniti. Ne hudajte se, — molim k vam kot svetnici — in vi boste oprostili nesrečniku!

Skočil je kvišku ter se enkrat poljubil njeno roko. S pritrto strastjo je govoril, in ona je morala gledati, kako je trepetal.

Iskreno sočutje je napolnilo njeno srce, in solze so ji stekle iz oči. Dvignil je roko proti njej.

— Vroča hvala za te solze, kontesa, ker lajšajo moje bolesti. Sedaj pa me odpustite, prosim! Umaknil se bom v svojo sobo in jutri bom odpotoval. V navzočnosti drugih se bom jutri poslovil od vas. — Ne hudajte se na nesrečnika. Vsa sreča sveta naj vam bo podeljena!

Priklonil se je nepremično postaviti ter se obrnil. Še predno je mogla odgovoriti, je izginil. Jutro je zrla vaji potra za njim. Ubogi človek!

Kako zelo jo je ljubil in kako nesrečen je! In kako plemenit in moški se ji je zdel v tihi odpovedi! Ker je bogata dedinja, si ni upal potezati se zanjo! To bi ne bila nikakoli ovira, če bi že ne ljubila Goetz Gerlachhausena! Toda ker ga je ljubila, je občutila vse bolečine zavrnjene ljubezni, katero je kazal Sonfeld.

Omahnula je na stol ter si pokrila oči. Krivda ni zadelja nje same. Vedno je prijazno nastopala proti nje-mu, kot se spodobijo gostiteljici.

Vzdihnila je globoko ter zrla predse vsa potrita in žalostna. Tedaj pa je vstopila gospa Sterneck. Navidezno presenečena se je ozrla naokrog. — Vi ste sama tukaj? Kje pa je moj nečak? In tako žalostna? Kaj pa se je zgodilo?

Juta je vstala ter impulzivno oprilela roki Dolly, kot da išče zavetja pred neko stvarjo.

— Ah, draga gospa Sterneck, jaz sem neutolajljiva, vsa iz sebe. Vam, ki vas tako ljubim, moram povzročati proti moji volji bolečine! Dolly Sterneck je bila navidezno presenečena.

— Kaj pa se je zgodilo, draga Juta?

— Ah, — ne vem, kako naj to povem. Vas nečak mora proč, — jutri že — in on je tako nesrečen zaradi — mene!

Dolly je gledala, navidezno strašno prestrašena.

— Torej se je izdal, ta nesrečnik, — je prišlo iz ust Dolly, kot proti njeni volji.

Juta se je boječe ozrla naokrog.

— Torej ste vedeli, kaj je z njim?

Gospa Sterneck je otožno pokimala.

— Da, otrok, videla sem rasti njegovo strast. Jaz poznam svojega Herberta. On je globoko narava ter se ni še nikdar spustil v kake ljubezenske spletke. Težko bo prišel iz tega. Vas ne zadene nikake krivda. Morate ga pustiti, tega norca. Upala sem, da bo odšel, ne da bi govoril o svoji ljubezni. Bila pa je močnejša, kot njegova volja. Oprostite mu!

Juta pa je zmajala z glavo.

— Oprostite mu? Če me človek ljubi iz vse duše? Za to ni treba nikakega oprostila.

— Meni je le žal!

Pri teh besedah je gospa Dolly Sterneck potegnila Juto v kot ter sedla njej nasproti na klopi.

— No, torej, ne mislite več na to, drago dete. Sedaj pa vam hočem pripovedovati naprej o vaši materi. Vse spominov na prejšnje čase sem bila večerj tako zmedena, da nisem mogla nadalje govoriti o vaši materi.

Pozabilen je bil v tem trenutku Sonfeld.

— Ali mi hočete povedati sedaj vse?

— Da, nikoli naju ne moti.

— Pripovedovala sem vam, da si je vaša uboga mati iskreno želela umreti. Grofica Gvendolina je bila pripravljena iti v smrt.

Juta se je stresla ter zrla plaho v obraz govornice.

— Otrok, mirno — mirno! Bog ni dopustil tako strašnega. Neki plemeniti mož, ki je ljubil Gvendolino ter zapiral dotedaj svojo ljubezen vase, je odprl njene oči. Potegnil jo je nazaj od skoka v temno nirvano. Kot zvest brat je skrbel zanjo ter jo privedel k svoji sestri. V njegovi družini je našla ljubeznjivi sprejem in polagoma so ji vrnilli zopet življenje.

Konečno se je sprijaznila z življenjem, a ena misel jo je mučila neprestano: Hrepenenje po otroku, po sladki, mali Juti!

Leta pozneje se je poročila iz hvalečnosti s svojim rešiteljem, katerega je obdala z nežno skrbjo.

Na njeno prošnjo se je informiral glede otroka ter izvedel, da je bila po smrti svojega očeta izgnana od grofa Rudolfa v izgnanstvo. Vedela je sedaj, da je grof Rudolf sovražil deklico prav tako kot je njeno rodno mater. Grof Rudolf je skrbel tudi za to, da ni mogla nesrečna mati nikdar priti do svoje hčerke.

Po cele ure je stala včasih v bližini penzionata, a otrok je bil pre- strogo zastražen.

Vsi poskusi so bili zaman.

Konečno se je vrnila v Pariz, kjer je živel njen drugi mož. Po letih je umrl, in zopet je pričela polzvedovati. Izvedela je, da je grof Ravenau poklical svojo vnukinjo domov.

Juta je skočila pokonci. Bledega obraza ter krčevito stisnjenima rokama je stala pred Dolly Sterneck.

— Ali je moja mati še živeča, ko sem se vrnila v Ravenau? — je vzkliknila vsa iz sebe.

— Da, živeča je še.

Juta se je krčevito oprilela Dolly.

— O moj Bog, — upanje vstaja v meni, ki me dela naravnost vrtoglavo! Moja mati — ali še živi še?

Gospa Sterneck se je stresla pod izbruhom tega občutka.

— Da, Juta — ona še živi!

Juta je omahnila na kolena.

— Mati, mati, moja uboga, sladka mati!

Dolly je postala bleda kot smrt. Sklonila se je nad nezavestno.

— Draga, majhna Juta!

Slednja je skočila pokonci.

— Kje je? Draga, govorite hitro, da bom lahko pohitela k nji! — je vzkliknila strastno ter objemala Dolly.

Ta pa je poljubila čelo mlade deklice.

— Ni ti treba dolgo iskati, moje drago dete, — kajti jaz sem tvoja mati!

(Dalje pri hodnjici.)

PRAŠKI NADŠKOF O BANKAH IN BORZI

Češki časnikar Ludvik Huspek se je razgovarjal s praškim nadškofom dr. Kordačem o raznih gospodarskih vprašanjih in nadškof je v tem razgovoru ostro obsodil delovanje današnjih bank. Ko je bila vsebina tega razgovora objavljena v časopisih "Lidove Listy", je prejel nadškof mnogo pism iz delavskih in bogataških krogov, ki dajejo nadškofu popolnoma prav. Z ozirom na te dopise pa je nadškof dr. Kordač izjavil še to-le:

— Ali nisem že rekel, da so banke in borze praviri našega propadanja? Že v sv. pismu beremo, da so obrestni slaba stvar. Posebno obrestno vredno pa je, če obrestni išče-mo tam, kjer bi moral kapital sodelovati na napredku in delavcem preskrbeti delo. Le pogledmo dalje plače vodilnih finančnikov: ali ni to nekaj strašnega, če prejema predsednik neke ameriške banke po 300.000 dolarjev na leto? Dobrodelnost je sicer prav lepa reč, a še ne pomeni vsega. Z dobrodelnostjo je treba začeti, delo pa mora končati pravičnost. Delavec ne mara miloščine, ampak hoče dela, za svoje delo pa hoče pravično plačilo. Že iz sv. pisma vemo, da je vnebovpljivo greh, če delavcu odtrgujemo plačilo. Sv. pismo ne pozna v tem oziru le verskih in abstraktnih pojmov, ampak nam daje tudi realne, materijalne postavbe. Zlasti Mojzeseve knjige so prava šola za moderno sociologijo. Mojzes in Kristus sta dala svetu najboljše postavbe. Stvarnik, ki je ustvaril človeka, je skrbel tudi za to, da ima svojo ekzistenco in mu je dal gospodarsko in socialno podlago. Če je pa človeška inteligenca iznašala tako popolno orodje, da človeku ni treba več kruha jesti v potu njegovega obraza — no, ali naj imajo potem korist od tega le posamezniki, delavci pa naj se še naprej potijo in tlačani? Tu mora priti do sporazuma, sporazum pa mora imeti moralno podlago. Vzor nam mora biti sv. pismo stare zaveze. Židje so praznovali vsako 50. leto kot sveto leto; takrat so dali sužnjem svobodo in so dolžnikom odpustili dolgov. To je bila neke vrste "agrarna reforma", ki je vse zopet postavila v prejšnje stanje. Ko pa je na celim svetu zavladalo paganstvo, takrat je nastopil Kristus kot goreč protest proti strahovlali Mamona na svetu. Največje zlo današnje dobe je, da vladarji tega sveta ne priznajo več Jezusa. Kam smo po 2000 letih prišli? Sv. Pavel pravi, da je trdosrčnost glavni znak paganstva. Da, ampak pagani živijo tudi še v 20. stoletju. Kristus ni prišel, da bi kapital predel, pač pa je dal razumeti, da mora delo ploditi in zato se ni bal povedati resnice v obraz tudi močnim bogatim. Brezsrčni bogataš in ubogi Lazar — to je slika današnje dobe."

NAJVIŠJA GORA NA SVETU

Menite, da je to 8882 m visoki Mount Everest? Ameriški raziskovalec Edgar pa je že l. 1925. v kitajski deželi Kansu, ki meji na Tibet, z merjenjem ugotovil vrh, ki dosega višino 9150 m. Vrh se imenuje Gang-Ka. Drugi ameriški učenjak, prof. Rock, ki se je nedavno vrnil iz istih krajev, je sedaj Edgarjeve navedbe potrdil in sicer na podlagi lastnih merjenj. Potem takšnem imajo tudi gore svoje veselje od rekordov in se prav nič ne vemo, če ne bo tudi Gang-Ko vrgel kakšen drugi, doslej neznani šam-pion.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 West 18th Street New York, N. Y.

RAZNE POVESTI in ROMANI:

Ana Karenina (1. del) \$5.50
Amerika, roman (2. zvezka) \$5.50
Agitator (Keramik) broš. \$5
Andrej Hofer \$5
Benčička vedelavka \$5
Belgrajski biser \$5
Bel mesec \$5
Bole noči, mali junak \$5
Balkanski-Turška vojna \$5
Balkanska vojna, s slikami \$5
Boj in zmaga, povest \$5
Blagajna Velikega vojvode \$5
Boy, roman \$5
Baraka vojna \$5
Beatni dnevniki \$5
Bošnja darovi \$5
Bošnja pot na Bledu \$5
Bošnja pot na Smarni gori \$5

Cankar:

Grešnik Leonard, broš. \$5
Mimo življenja \$5
Mrtvo mesto \$5
Romantične duše \$5
Cvetke \$5
Cesar Jožef II. \$5
Cvetina Borogradska \$5
Čarovnica \$5
Čebelica \$5
Črtice iz življenja na kmetih \$5
Drobiz, in razne povesti \$5
spisal Milčinski \$5
Oarovana, zgodovinska povest \$5
Dekle Eliza \$5
Dalmatinske povesti \$5
Dolga roka \$5
De Ohrida in Bitolja \$5
Doli z orodjem \$5
Don Kihot iz La Manhe \$5
Dve sliki, — Njiva, Starka — (Meško) \$5
Devica Orleanska \$5
Dubovni boj \$5
Dedeček je pravil; Marinka in škraltjčki \$5
Elizabeta \$5
Fahijota ali cerkev v Katakombah \$5
Fran Baron Trekn \$5
Filozofska zgodba \$5
Fra Diavolo \$5
Gozdovnik (2. zvezka) \$5
Gospodarka sveta \$5
Godišnji katolikom \$5
Gostilne v stari Ljubljani \$5
Grčica Mitologija \$5
Gazari \$5
Hadi Murat (Toisto) \$5
Hektorjev meč \$5
Hedvika \$5
Hudi časi, Blago duše, veselogra \$5
Violen (Kmetova) \$5
Hude Brezine (II. sv.) \$5

Humoristične, Groteske in Satire,

vezano \$5
broširano \$5
Izlet g. Brščica \$5
Izbrani spisi dr. M. Delugana \$5
Izbrani spisi dr. Ivan Mencinger: \$5
2 zvezka \$5

Iz tajnosti prirode \$5
Iz modernega sveta, trdo vez. \$5
Igrače broširano \$5
Igralec \$5
Jagnje \$5
Janko in Metka (za otroke) \$5
Jernat Zmagovan, Med plavovi \$5
Jutri (Strug) trd. v. \$5
broš. \$5
Jurčičevi spisi: \$5
Popolna izdaja vseh 16 zvezkov, \$5
lepo vezanih \$5
Sosedov sin, broš. \$5
6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer \$5
broširano \$5
Juan Misericija (Povesti iz španskega \$5
življenja) \$5
Kako sem se jaz likal \$5
(Aleševce) I. zvezek \$5
Kako sem se jaz likal \$5
(Aleševce) II. sv. \$5
Kako sem se jaz likal \$5
(Aleševce) III. zvezek \$5

Korejska brata, povest iz minajo-

nov v Koreji \$5
Krvna osveta \$5
Kuhinja pri kraljici gosli nočici \$5
Kaj se je Markaru sanjalo \$5
Kazaki \$5
Krišev pot, roman (Bar) trd. vez. \$5
Krišev pot, roman (Kupljenik) \$5
Kaj se je izmislil dr. Oks \$5
Kraljevič hrač \$5
Kraljevič Marko \$5
Levstikov zbrani spisi \$5

Trdo vezano \$5

1. sv. Pesmi — Ode in elegije — \$5
Sonetje — Romance, balade in \$5
legende — Tolmač (Levstik) \$5
2. sv. Otroče igre v pesenah — \$5
Različne poezije — Zabuvalice in \$5
puščice — Jeza na Parnas, — \$5
Ljudski Gals — Kraljevski ro- \$5
kopis — Tolmač (Levstik) \$5
Trdo vezano \$5

5. sv. Slika Levstika in njegove

kritike in polemike \$5
Ljubljanske slike, Hlani lastnik, \$5
Trgovci, Kpčijski stražnik, U- \$5
radnik, Ješčni doktor, Gostilni- \$5
čar, Klepetulje, Natakarcia, Du- \$5
hovnik, itd. \$5
Lov na ženo (roman) \$5
Lucifer (roman) \$5
Marjetica \$5
Materina živ \$5
Moje življenje \$5
Mali Lord \$5
Milijonar brez denarja \$5
Malo življenje \$5
Maron, kršanski deček iz Liba- \$5
nana \$5
Mladih zalkermešev lastni živo- \$5
topis \$5
Milonarjev Janes \$5
Musolino \$5
Mrtvi gostje \$5
Mali Klat \$5
Mestja \$5
Malerkesti (Ivan Albrecht) \$5
Mlada Lubezen \$5
Mladim sveta, Zbirka povesti na \$5
slovenska mladino \$5

HAPC
V JUGOSLAVIJO
PREKO HAMBURGA
z znanimi, hitrimi parniki
HAMBURG
NEW YORK
DEUTSCHLAND
ALBERT BALLIN
Redna tedenska odplutja.
ZMERNE CENE
Pripravne železniške zveze
z vsemi deli Jugoslavije.
Tudi odplutja znanih kabinskih
parnikov:
ST. LOUIS, MILWAUKEE,
CLEVELAND
Savna kuhinja in neprekosljiva
služba v vseh razredih.
Za navodila vprašajte katerega-
koli lokalnega zastopnika ali
HAMBURG-AMERICAN
LINE
39 BROADWAY, NEW YORK

Kako se potu je v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v star- kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prtljagi in raznih drugih stvareh. Vse naše dolgo- letne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in pripo- ročamo vedno le prvotne brzo- parnike.

Tudi nedržavljanji zamorejo po- toovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje iz povrnitve (Return Permit) iz Wash- ingtona, ki je veljaven za eno leto brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6. mesece in isti se ne pošiljajo več v star- kraj, ampak ga mora vsak prosilec osebno dvigniti pred odpotova- njem v stari kraj. Prošnja za per- mit se mora vložiti najmanj eden mesec pred namenjanim odpoto- vanjem in oni, ki potujejo preko New Yorka je najbolje, da v pro- snji označijo naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priselje- niške postavbe, ki je stopila v ve- ljavo z prvim julijem, znaša jugo- slovska kvota 845 priseljencev letno, a kvotni višje se izdajajo samo onim prosilecem, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Starši ameriških državljanov, možje a- meriških državljanek, ki so se po 1. juniju 1928. leta poročili; žene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelcev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa so opravičeni žene in neporoče- ni otroci izpod 21. leta onih nedr- žavljanov, ki so bili postavno pri- puščeni v to deželo za stalno bi- vanje.

Za vsa pojasnila se obračajte na poznano in sanestljivo

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET NEW YORK

Misterija, roman \$5
Morski razbojnik \$5
Na različnih polih \$5
Notarjev nos, humoreska \$5
Narod, ki izmira \$5
Naša vas, II. del, 9 povesti \$5
Nova Erotika, trdo vez. \$5
Naša leta, trd. vez. \$5
broširano \$5
Na Indijskih otokih \$5
Naši ljudje \$5
Nekaj iz ruske zgodovine \$5
Nihilist \$5
Na krvavih poljanah. Trpljenje in \$5
strahote z bojnih pohodov bivše- \$5
ga slovenskega polka \$5
Noro življenje \$5
Ob 50 letnici Dr. Janeza F. Kreka \$5
Omkrja pragozda \$5
Odkritje Amerike, trdo vezano \$5
mekko vezano \$5
Praprečane zgodbe \$5
Pasti in zanki \$5
Pater Majetan \$5
Fingirani otok \$5
Povest o sedmih obdanih \$5
Pravica kladiva \$5
Pabstki iz Reka (Albrecht) \$5

Kretanje Parnikov
Shipping News

10. decembra: Vulcania, Trst Beregaria, Cherbourg George Washington, Cherbourg, Ham- burg Conte Biancamano, Napoli, Genova	21. januarja: Bremen, Cherbourg, Bremen George Washington, Cherbourg, Ham- burg Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
11. decembra: Berlin, Boulogne Sur Mer, Bremen Roma, Napoli, Genova	22. januarja: Pennland, Cherbourg, Antwerpen
12. decembra: De France, Havre St. Louis, Cherbourg, Bremen	23. januarja: Reichsbahn, Havre
13. decembra: Europa, Cherbourg, Bremen	24. januarja: Europa, Cherbourg, Bremen
14. decembra: Mauretania, Cherbourg	25. januarja: Mauretania, Cherbourg, Bremen
15. decembra: President Roosevelt, Cherbourg, Ham- burg New York, Cherbourg, Hamburg	26. januarja: De Grasse, Havre Roma, Napoli, Genova
16. decembra: Dresden, Cherbourg, Bremen	27. januarja: President Roosevelt, Cherbourg, Ham- burg Deutschland, Cherbourg, Hamburg
17. decembra: America, Cherbourg, Hamburg	28. januarja: De France, Havre
18. decembra: Bremen, Cherbourg, Bremen Milwaukee, Cherbourg, Hamburg	29. januarja: Aquitania, Cherbourg
19. decembra: Paris, Havre Leviathan, Cherbourg	30. januarja: Bremen, Cherbourg, Bremen
20. decembra: President Harding, Cherbourg, Ham- burg	31. januarja: America, Cherbourg, Hamburg New York, Cherbourg, Hamburg
21. januarja: Mauretania, Cherbourg Bremen, Cherbourg, Bremen De Grasse, Havre Cleveland, Cherbourg, Hamburg	1. februarja: Sutcliffe, Cherbourg, Bremen
22. januarja: Saturnia, Trst	2. februarja: Europa, Cherbourg, Bremen
23. januarja: Mauretania, Cherbourg America, Cherbourg, Hamburg Leviathan, Cherbourg	3. februarja: Lafayette, Havre Augustus, Napoli, Genova
24. januarja: Augustus, Napoli, Genova Leviathan, Cherbourg	4. februarja: President Harding, Cherbourg, Ham- burg Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
25. januarja: Stuttgart, Cherbourg, Bremen	5. februarja: Berlin, Boulogne Sur Mer, Bremen Saturnia, Trst
26. januarja: Paris, Havre St. Louis, Cherbourg, Hamburg	6. februarja: Olympic, Cherbourg
27. januarja:	7. februarja: New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
	8. februarja: Bremen, Cherbourg, Bremen George Washington, Cherbourg, Ham- burg
	9. februarja: Dresden, Cherbourg, Bremen
	10. februarja: De France, Havre St. Louis, Cherbourg, Hamburg
	11. februarja: Aquitania, Cherbourg

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

Paris 24. dec. 16. jan.
(4 P. M.) (6 P. M.)

Najkrajša pot po železnici. Vsekdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slava fran- coska kuhinja, laredno nizke cene.

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

KDOR ŽELI PREŽIVETI BOŽIČNE PRAZNIKE

med SVOJIMI v

STARI DOMOVINI

je vabljen, da se pridruži enemu naših skupnih iz- letov. To leto priredimo še dva skupna izleta:

Po FRANCOSKI PROGI s parnikom

"ILE DE FRANCE"

preko Havre:

VELIKI BOŽIČNI IZLET

dne 12. decembra 1930

Po COSULICH PROGI z motorno ladjo —

"VULCANIA"

VELIKI BOŽIČNI IZLET

dne 10. decembra 1930

NA OBISK V STARO DOMOVINO —

zamore potovati vsak ameriški državljan in pa tudi vsak nedržavljan, ki je postavnim potom došel v to deželo.

Za cene, za pojasnila in navodila glede potnih listov, višjev, per- mitov itd., pišite na najstarejšo slovensko tiskarno, preko katere so že sto in sto-tisoč potoval v popolnem zadovoljstvu. Vse do 40 letne prakse v tem poslu vam lahko jamči za dobro in solidno postrežbo in pa, kar je najvažnejše, da boste o vsem točno in pravilno poučeni.

Sakser State Bank

82 CORTLANDT ST., NEW YORK

Tel. Barclay 0380